

Samen op weg naar toekomstbestendige, langdurige Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

Visiedocument

CZ zorgkantoor 2023-2027

Aanleiding

De langdurige GGZ staat voor grote uitdagingen. Willen we de komende jaren voldoende, passende en kwalitatief goede zorg bieden, dan zijn veranderingen nodig. In dit document schetsen we eerst de huidige situatie in de sector GGZ en vervolgens onze visie om de GGZ toekomstbestendig te maken.

De huidige situatie

Meer inzicht in kwaliteit, maar uitdagingen rondom passende zorg

De afgelopen periode hebben we gecontracteerde zorgaanbieders gevraagd om ons meer inzicht te geven in hun kwaliteit. We zijn met hen in gesprek gegaan en hebben locaties bezocht om een beter beeld te krijgen. Hieruit blijkt dat zorgaanbieders in de basis een goede kwaliteit van zorg leveren. Wel zien we twee belangrijke uitdagingen: de verdeling van schaarse zorg en de houdbaarheid van de manier waarop de zorg nu is georganiseerd¹.

Toenemend aantal cliënten zorgt voor druk op toegankelijkheid en betaalbaarheid

De instroom van cliënten met een Wlz-indicatie voor GGZ is hoger dan verwacht. Daarnaast hebben we het vermoeden dat er groepen cliënten ontbreken zoals cliënten met een zorgvraag binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) die (nog) geen Wlz-indicatie aanvragen of cliënten die op een verkeerde plek verblijven en wachten op een passende plaats. Een grotere instroom van cliënten zorgt daardoor voor

druk op de toegankelijkheid van de langdurige GGZ en uiteindelijk ook op de betaalbaarheid daarvan. We moeten deze zorg dus op een slimmere manier vormgeven om iedereen die dat nodig heeft goede zorg te kunnen blijven bieden.

Schaarste op de arbeidsmarkt

Personeel is schaars. Dat zorgt voor druk op de zorg voor huidige én nieuwe cliënten. De toegankelijkheid is in de volle breedte in het geding. Afschaling en verschraling liggen op de loer. Dat is een risico voor de beschikbaarheid en de kwaliteit van deze zorg.

Zorg wordt complexer, samenwerking urgenter

Steeds meer cliënten in de langdurige GGZ hebben een combinatie van zorgproblemen (multimorbiditeit). Denk aan: meerdere psychiatrische problemen, een verslaving, een verstandelijke beperking en problemen met agressie. Dat maakt de zorg voor deze cliënten complex. Deze problemen zijn vaak niet stabiel in de tijd en vragen flexibiliteit in de ondersteuning. Hierdoor wordt het steeds ingewikkelder om een passend zorgaanbod te vinden. We zien dat zorgaanbieders soms huiverig zijn verantwoordelijkheid te nemen voor deze complexe zorg.

Onze visie

In de periode tot en met 2027 werken we samen met de zorgaanbieders aan een toekomstbestendige langdurige GGZ. Dat doen we met drie thema's die passen bij de uitdagingen waar we voor staan: passende zorg, zorg anders vormgeven en veerkrachtig samenwerken. Hieronder beschrijven we de toekomstvisie van CZ zorgkantoor op deze thema's.

Passende zorg

Zorgaanbieders in een regio voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor alle cliënten in hun werkgebied. Ze zorgen samen voor passende zorg binnen de mogelijkheden die er in de regio zijn. Passende zorg is:

- **waardegedreven.** De zorg wordt gericht ingezet om stabiliteit te bereiken in de gezondheid en het functioneren van de cliënt. De kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg zijn daarbij in balans.
- **samen** met en rondom de cliënt tot stand gekomen. Bij het samen beslissen staat het functioneren van de cliënt centraal. Het team van professionals rondom de cliënt is stabiel. Waar nodig zet de zorgaanbieder multidisciplinaire expertise in.
- **de juiste zorg op de juiste plek.** De aangeboden zorg stabiliseert of verbetert de autonomie, competentie en/of verbondenheid van de cliënt. De zorg is altijd zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. De zorg wordt verplaatst en rondom cliënten georganiseerd, ondersteund door slimme zorg en technologie.
- **ondersteunend** bij uitdagingen in het leven. Passende zorg helpt om de veerkracht van mensen te vergroten, zodat zij beter kunnen omgaan met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen. Passende zorg zet in op gezondheidsbevordering en het verkleinen van gezondheidsverschillen. Werken aan gezondheid gebeurt binnen de zorg, maar ook binnen de hele samenleving. Mensen richten zich daarbij op hun eigen gezondheid en functioneren (positieve gezondheid) en voorkomen daarmee ziekte en zwaardere zorg (preventie).

Daarnaast kijken de aanbieders gezamenlijk welke zorg er in hun regio nog ontbreekt en hoe zij die samen in kunnen vullen.

Zorg anders vormgeven

Cliënten ervaren autonomie en perspectief, en zijn onderdeel van de maatschappij. De langdurige GGZ vindt zo min mogelijk plaats in intramurale voorzieningen, maar vooral thuis of in geclusterde voorzieningen met het gevoel van thuis. Hoogcomplexere zorg is geconcentreerd bij enkele aanbieders, waardoor de expertise geborgd is. Zorgaanbieders ervaren de ruimte en tonen lef om de zorg samen anders vorm te geven door innovatie en technologie toe te passen. Zo zijn zij in staat om zorg te bieden aan het stijgende aantal cliënten. CZ zorgkantoor helpt daaraan mee door barrières voor veranderingen te signaleren en weg te nemen.

Veerkrachtig samenwerken

De gezondheidszorg is een contextgevoelig, dynamisch systeem dat veerkracht nodig heeft. Doordat zorgorganisaties nauw samenwerken, bieden zij de juiste zorg op de juiste plek. Ze vullen elkaar aan en vormen zo een sterk vangnet voor hun cliënten. Door in een regio samen de verantwoordelijkheid te nemen, zorgen aanbieders voor het best passende aanbod en kijken zij gezamenlijk vooruit met de cliënt. CZ zorgkantoor bevordert deze regionale samenwerking, en faciliteert en ondersteunt zorgaanbieders om oplossingen te vinden voor uitdagingen. Zo willen we samen zorgen voor een veerkrachtige langdurige GGZ die nu en in de toekomst toegankelijk, betaalbaar en van goede kwaliteit is.

Service & Contact

Kijk op
cz-zorgkantoor.nl

Exemplaren kunt u downloaden op cz-zorgkantoor.nl

Disclaimer

Hoewel de inhoud van deze uitgave met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, bestaat de mogelijkheid dat bepaalde informatie niet (meer) correct is. U kunt geen rechten ontlenen aan de informatie in deze uitgave. De informatie is bijgewerkt tot en met februari 2023.